

Università
Ca' Foscari
Venezia

Dipartimento
di Studi Linguistici
e Culturali Comparati

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Александер Наумов

Университет Ка'Фоскари, Венеция, Италия

на материалите, представени за участие в конкурса за заемане
на академичната длъжност ‘професор’

за нуждите на секция „Кирило-Методиеви извори и традиции” - КМНЦ –
БАН по област на висше образование 2. Хуманитарни науки,
профессионално направление 2.2. История.

—
Ca' Bernardo
Dorsoduro 3199
30123 Venezia

T +39 041 2349411

Cod. Fisc. 80007720271
P.IVA 00816350276

В конкурса за ‘професор’, обявен в Държавен вестник, бр. 104 от 14. 12.
2018..г за нуждите на секция „Кирило-Методиеви извори и традиции” -
КМНЦ – БАН като единствен кандидат участва доц. дин Димчев
Чешмеджиев.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Предмет:

Със заповед № 18/18.2.2019 г. на Директора на КМНЦ съм определен
за член на научното жури на конкурса за заемане на академичната длъжност
‘професор’ в КМНЦ по област на висше образование 2. Хуманитарни
науки, профессионално направление 2.2. История, обявен за нуждите на
секция „Кирило-Методиеви извори и традиции”.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат
доц. дин **Димчо Дончев Чешмеджиев**.

Представеният от доц. дин Димчев Чешмеджиев комплект
материали е в съответствие с изискванията на ЗРАС (чл. 19) и
правилниците на МОН, БАН и КМНЦ при БАН.

Кандидатът Димчо Дончев Чешмеджиев е приложил общо 153 научни
трудса, от които: 110 статии и студии, 10 рецензии, 29 енциклопедични

статии и 4 монографии. Приемат се за рецензиране 30 научни труда, публикувани след втората му хабилитация през 2010 г. – до 2018 г., които се отчитат при крайната оценка: 1 монография, 25 статии и студии и 4 енциклопедични статии.

Вземат се предвид и данните за научно-изследователската дейност на кандидата, отразени в Приложение 1, които включват също редакторство и съставителство на 9 монографии и научни сборници и участие в 80 конференции, конгреси и симпозиуми, голяма част от тях в чужбина, и включване като ръководител и участник в 5 научни проекта.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Научните трудове на Димчо Чешмеджиев могат да бъдат класифицирани в няколко тематични области, обединени от изследването на светителските култове в българското Средновековие в техния исторически и социокултурен контекст. Тук на първо място трябва да се отбележи западеният през 2016 г. докторски труд (за присъждане на научната степен „доктор на историческите науки“) със заглавие „Култовете на българските светци през IX-XII век“. Макар да не влиза в законовите изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, този труд е доказателство за десетилетната изследователска работа на кандидата, фокусирана върху проучването на българската духовна култура. По-голямата част от представените за оценяване публикации са непосредствен резултат от това проучване – напр. свързаните с култа към Кирил и Методий (№ 7, 8, 9, 11, 16), към Светите Седмочисленици (№ 2, 3, 11, 23, 24, 26), за християнските традиции на Първата българска държава (№ 4, 6, 10, 15, 20, 21), и на българо-византийските отношения (№ 19, 25). Тук ще отбележа специално студията „Средновековната българска генеалогия“ (Пловдив, 2014), която предлага оригинална гледна точка към една традиционно позната тематика.

Представената за рецензиране монография „Етюди върху български средновековни култове“ (Пловдив, 2019) събира изследвания предимно върху светителските култове от Втората българска държава (от патр. Йоаким до св. Киприян) и представлява своеобразно продължение на обзора на българската святост, обхващайки по-късен исторически период.

С това представената от Чешмеджиев картина на светостта през Средновековието добива необходимата тематична пълнота.

3. Критични забележки и препоръки

В научната продукция на кандидата трябва да отбележа някои несъвършенства като фрагментарност, субективност на мненията, некомплектност на библиографията материал. В представената монография по-ранните студии са препечатани без осъвремяване. Това донякъде намира оправдание в спецификата на научния труд на университетски преподавател, претрупан с дидактическа и възпитателна работа (вж Приложение 2), с ограничени временни възможности.

Бих препоръчал при бъдеща доработка на изследванията те да бъдат тематично обединени и положени в контекста на по-ясно формулирана теоретична база, съобразена със съвременните достижения на световната медиевистика и агиология. Това ще даде възможност на кандидата да реализира декларираното си намерение „да се съберат всички български култове на едно място и да се проучат комплексно”.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Кандидатът по този конкурс Димчо Дончев Чешмеджиев е международно разпознаваем учен в областта на средновековната история и култура (особено в Словакия, Полша, Сърбия и Италия). Макар публикациите му да не са „видими” за международните наукометрични бази, приложеният списък на цитиранията доказва, че научният обмен в съвременната палеославистика протича успешно в рамките на отдавна установеното колегиално общуване.

Свидетелство за високата оценка на неговата компетентност е участието му с десетки статии в престижното издание на Руската патриаршия „Православная энциклопедия”, където той е координатор и основен автор на материалите за България и Република Северна Македония с над 30 публикувани статии с голям тематичен диапазон.

Той безспорно притежава изискуемите качества на изследовател и е доказал своите педагогически умения в няколко десетилетия ползотворна преподавателска работа. Ще отбележа активното му присъствие като

Università
Ca' Foscari
Venezia

научен ръководител на десетки магистърски работи и на три успешно защитени докторски труда, което свидетелства за ролята му на ментор, участващ във формирането на младата генерация учени. Дейността му като популяризатор на научните възгледи в областта на средновековната българска история е ценен принос за издигане на обществения престиж на хуманитарното знание.

Убедено давам своето становище в подкрепа на неговата кандидатура и призовавам почитаемото научно жури да му присъди академичната длъжност „професор” в област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.2. История.

София, 7 април 2019 г.

Изготвил становището:

(Проф. д-р Александер Наумов)